

Başvuru Numarası : 2025/79
Toplantı Tarihi/Sayısı : 04.09.2025/247
Karar Numarası : 2025/584
Başvuran : G.C.
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Biga İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Muhatap Vekili : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın Özel Eğitim Sınıfı (Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik-III. Kademe) öğrencisi olan çocuğunun okul servisi tarafından okula 2 ders saati geç bırakılması nedeniyle engellilik temelinde ayrımcılık yasasının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Çocuğu B.Ü.'nün Biga ... Lisesi bünyesinde bulunan Özel Eğitim Sınıfında (Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik-III. Kademe) öğrenci olduğunu ve 11/9/2014 tarihli ve 29116 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği’nde öngörülen öğrenci taşıma uygulaması kapsamında kaydının bulunduğunu,

b. Ancak okul servisinin mezkûr Yönetmelik’e aykırı bir biçimde çocuğunu okula 2 ders saati geç bıraktığını,

c. Uygulamanın düzeltilmesi için Biga İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığıyla 27/12/2024 tarihinde başvuruda bulunduğunu, başvuru kapsamında muhatap Kurum tarafından 3/1/2025 tarihinde “*Taşımali Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği kapsamında özel eğitim ihalesi sene başında yapılmış olup öğrencinizin taşıma merkezi olmayan okula yeni kayıt yapılması sebebiyle öğrencinizi taşıyan araç ile ilgili sorunlar olduğu tespit edilmiştir. İlgili okul ve kooperatif ile görüşülmüş olup öğrencinizin okuldan zamanında alınması sağlanacaktır.*” şeklinde cevap verildiğini, ancak sorunun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

özölmediğini ve özölmesi için hiçbir çaba sarf edilmediğini ve engelli çocuğunun mağdur edildiğini,

. Söz konusu durumun çocuğunun eğitim hakkına zarar verdiğini, Anayasa'nın 42'nci maddesinde düzenlenen "*Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.*" hükmü ile 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un "*Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.*" hükmüne aykırı olduğunu, bu nedenle engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini,

iddia etmiş;

d. ocuğu için Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri esas alınarak okul ders saatleri işleyişine uygun bir şekilde okul servisi tahsis edilmesini talep etmiştir.

3. Muhatap Kurum sunmuş olduğu yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın çocuğunun Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü Eğitim Müfettişleri Başkanlığının raporu doğrultusunda Biga İlçesinde bulunan ... Lisesinde ... Dalına yerleştirildiğini, ancak ilgili alanın/dalın okulda bulunmadığını, söz konusu durumun Milli Eğitim Bakanlığına bildirildiğini ve ilgili alanın tanımlanmasının Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne 5/12/2024 tarihinde yapıldığını ve İlçe Nakil Yerleştirme Komisyonunca 11/12/2024 tarihinde başvuranın çocuğunun ilgili okula yerleştirildiğini,

b. Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği kapsamında Biga İlçesinde 2024-2025 eğitim öğretim yılı özel eğitim öğrencilerinin ücretsiz taşınması işi ihalesinin Elektronik Kamu Alımları Platformunda (EKAP) 16/8/2024 tarihinde yapıldığını ve 6/9/2024 tarihinde sözleşme imzalandığını, ancak başvuranın çocuğunun dönem sonuna yakın tarihlerde ilgili okula yerleştirilmesi nedeniyle mevcut ihale planlamasında olmadığını, çocuğun mağdur olmaması için ihalede yer alan özel eğitim öğrencilerinin bulunduğu başka bir servis aracına yerleştirildiğini ve çocuğun taşınmalı eğitimden yararlanmasının sağlandığını,

c. ... Lisesinde genel ders saatlerinin 08:20-17:10 arasında olduğunu, ancak başvuranın çocuğunun servis ile daha kolay ulaşım sağlaması amacıyla ders planlamasının 10/1/2025 tarihinden itibaren veli görüşü de alınarak 09:10-14:40 arasında olacak biçimde revize edildiğini,

. İlgili servis aracında sadece başvuranın çocuğunun bulunmadığını, başka okullarda okuyan özel eğitim öğrencilerinin de taşıma hizmetinden faydalandığını ve ders saatlerine uygun bir şekilde hizmet sunulduğunu,

d. Sorunun özölmesine rağmen başvuranın CİMER ve Milli Eğitim Bakanlığı İletişim Merkezi (MEBİM) üzerinden yakın tarihlerde mükerrer dilekçeler verdiğini,

ifade etmiş;

e. Alan/dal açılması yazısını, İlçe Nakil Yerleştirme Komisyonu yazısını, taşınmalı eğitim ihale evraklarını, taşınmalı eğitime öğrencinin alındığına dair modül görüntüsünü, araç şoför bilgisini, güzergah bilgisini, özel eğitim sınıfı açılma onayını, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü Eğitim Müfettişleri Başkanlığının Raporunu ve İlçe Nakil Komisyon Kararını Kurumumuza sunmuştur.

4. Muhatapın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından 11/4/2025 tarihli e-posta ile sunulan yazılı görüşte başvuran özetle:

a. Muhatap tarafından sunulan cevabi yazıda sorunun özölüğünün beyan edildiğini, bununla birlikte servis planlaması yapılması yerine Okul Yönetimine baskı yapılarak çocuğunun ders saatlerinin değiştirildiğini, okul

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

ders başlama saati 08:20 iken çocuğunun ders başlama saatinin 09:10 olacak şekilde bir ders ileri alındığını, buna rağmen çocuğun 20 dakika geç bırakılarak okula 09:30'da giriş yaptığını, bu iddianın okul kamera kayıtlarından da teyit edilebileceğini, muhatabın çocuğun okula giriş saat bilgisinin değil sadece ders saatlerinin revize edildiği bilgisini verdiğini,

b. Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nin 21'inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinde "*Eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel bütün öğrencilerin taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlayacak tedbirler belirlenir.*" hükmü ile 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde "*il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu ile iş birliği içerisinde özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin okul/kurum/sınıflarına sağlıklı, güvenli ve zamanında ulaşmalarının sağlanması için gerekli tedbirler belirlenir.*" hükmünün yer aldığı,

c. Ayrıca çocuğunun eğitim gördüğü alanın/dalın dönem başında açılmasının, kızına cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile aynı okula (Biga ... Lisesi) yerleştirilmesi, Cumhuriyet Savcılığının harekete geçmesi, Eğitim Müfettişleri Başkanlığı raporunun hazırlanması ve Valilik Oluru ile gerçekleştirildiğini, bu süreçte çocuğunun 60 gün kadar eğitimden uzak kalmasının da ayrı bir mağduriyet yaşattığını,

ç. Çocuğu B.Ü. ile çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen öğrencinin aynı okul servisine yerleştirildiğini öğrendiğini, hem servis değişikliği için Okul Yönetimi aracılığıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne dilekçe sunduğunu hem de Biga Cumhuriyet Başsavcılığına İlçe Milli Eğitim Müdürü E.B., Destek Hizmetleri Şube Müdürü H.U.'dan gerekli tedbirleri almadıkları ve denetimleri yapmadıkları, ihmalleri bulunduğu gerekçesiyle suç duyurusunda bulunduğunu, bu kapsamda soruşturma başlatıldığını ve soruşturmanın ön inceleme aşamasında olduğunu,

d. 3/3/2025 tarihinde çocuğu için farklı bir okul servisi tahsis edildiğini, sınıf özel eğitim öğretmeni G.Y. tarafından 09:10'da derse başlandığı bilgisini aldığı,

ifade etmiş;

e. Sınıf öğretmeni ile Whatsapp uygulaması üzerinden yaptığı görüşmenin ekran görüntüsünü ve e-Okul üzerinden çocuğunun devamsızlık süresini gösterir ekran görüntüsünü Kurumumuza sunmuştur.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kanun önünde eşitlik*" başlıklı 10'uncu maddesi "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*" hükmünü haizdir.

6. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasına göre "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.*"

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

7. Anayasa'nın "Ailenin korunması ve çocuk hakları" başlıklı 41'inci maddesinin üçüncü fıkrası "Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır." hükmünü içermektedir.

8. Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42'nci maddesine göre "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. (...) Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır. (...)"

9. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine göre "Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duysal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilenen bireyi", (i) bendine göre "Makul düzenleme: Engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirleri" ifade eder.

10. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi; "(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (...)" hükmünü içermektedir.

11. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrası "Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık." hükmünü içermektedir.

12. Yine 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesi; "(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. (2) Birinci fıkrafta belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür." hükmünü içermektedir.

13. Yine mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde "ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası "Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir." hükmünü haizdir. Başvuranın dilekçesinden 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden engellilik ile bağlantılı olarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrası ise "İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." hükmünü içermektedir. Dosya kapsamında, başvuranın söz konusu iddialar hakkında 27/12/2024 tarihinde CİMER aracılığıyla muhatap Kuruma başvuru yaptığı, 7/1/2025 tarihinde başvurana cevap verildiği ancak başvuranın sorunun sürdüğünü iddia ettiği anlaşılmıştır.

15. Başvuran, yazılı görüşünde çocuğu B.Ü. ile çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen öğrencinin aynı okul servisine yerleştirilmesi nedeniyle Biga Cumhuriyet Başsavcılığına İlçe Milli Eğitim Müdürü E.B. ve Destek Hizmetleri Şube Müdürü H.U.'dan gerekli tedbirleri almadıkları ve denetimleri yapmadıkları, ihmalleri bulunduğu gerekçesiyle suç duyurusunda bulunduğunu, bu nedenle soruşturma başlatıldığını ve soruşturmanın ön inceleme aşamasında olduğunu beyan etmiştir. Bu doğrultuda Çanakkale Cumhuriyet Başsavcılığından bilgi ve belge talep edilmiş olup Biga Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan 12/3/2025 tarihli ve ... numaralı soruşturma kapsamında; Biga Kaymakamlık Makamının 19/3/2025 tarihli ve ... sayılı görevlendirme onayı ile Biga İlçe Milli Eğitim Müdürü E.B., İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü H.U. ve Biga ... Ortaokulu Müdürü N.Ş. hakkında 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun gereği ön inceleme yapıldığı, yapılan ön inceleme neticesinde hazırlanan raporda "İlçemiz ... Ortaokulu Özel Eğitim Öğrencisi B.Ü. ile A.Ö.'in geçmiş yıllarda sorun yaşamaması sebebi ile B.Ü.'in velisi tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ve CİMER'e yapmış olduğu şikâyet ve talepler doğrultusunda İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce tüm şikâyet ve taleplerin değerlendirildiği, Biga ... Lisesinde Özel Eğitim Sınıfı olmamasına rağmen öğrenci B.Ü. için sınıf açıldığı, yine öğrenci B.Ü.'in geçmiş yıllarda sorun yaşadığı A.Ö. ile aynı serviste olmaması için ise özel eğitim servisi tahsis edildiği, Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği gereğince İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Okul İdarelerince tüm tedbirlerin alındığı ve denetimlerin yapıldığı, şoför ve servis rehberlerine Halk Eğitim Merkezi tarafından her birine ayrı ayrı kendi konularında eğitim verildiği ve başarılı olanların belgelendirildiği, Özel Eğitim Servisleri dâhil olmak üzere normal öğrenci servis araçlarını tüm evrakları ve belgeleri okul idaresince alınıp kontrolleri sağlanarak dosyalandığı, tüm belge denetimi ve kontrollerin günlük/aylık düzenli olarak yapıldığı, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce taşınmalı eğitim kapsamında taşıma yapacak araç ve şoförleri denetlemek için Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin 3. Maddesinin 1. Fıkrasının (i) bendin de geçen Valilik ve Kaymakamlarca Milli Eğitim, Emniyet, Jandarma, Belediye ve uygun görülen diğer kurum

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

temsilcilerinden oluşan servis denetim komisyonlarının kurulduğu, bu işlemin her yıl tekrarlandığı, özellikle özel eğitim servis araçlarında öğrenci teslim alma ve teslim etme imzaları günlük olarak yapıldığı, servis okula geldiğinde servis rehberinin öğrencileri indirdiği, okul kapısında öğretmenlerine teslim ettiği ve öğretmenlerin öğrencileri sınıflarına aldığı, öğrencilerin okulda bulunduğu sürece öğretmenleri tarafından her daim gözetim altında tutuldukları, tüm dersler bittiğinde öğretmenlerin öğrencilere servise kadar eşlik ettiği, imza karşılığı servis rehberine öğrencileri teslim ettikleri, servis rehberlerinin öğrenciyi velisinden teslim aldıklarında servis içerisinde oturarak emniyet kemerlerini bağladıkları, öğrenciyi okula teslim ederken sorumlu öğretmenler tarafından servisin kapısından teslim alınarak sınıflarına götürüldüğü, bu öğrencilerin özel öğrenciler olması sebebiyle bazı öğrencilerin koltukta tek başına oturması gerektiği ve bunların yerlerinin ayarlandığı, Özel Eğitim Öğrencilerinin sınıf öğretmenleri tarafından gün içerisinde huzursuz veya sinirli olan öğrenciler servis rehberine bildirilerek servis içerisinde gerekli özenin gösterildiği, bu süreçten sonra öğrencileri evlerinden aldıkları gibi aynı özenle ellerindeki öğrenci listesine göre teslim sırasına bakılarak velilerin arandığı ve sırayla öğrencilerin velilere teslim edildiği, ayrıca okul yönetimi tarafından da sıklıkla öğrencilerin okuldan servise teslim edilme ve servisten okula teslim edilme zamanlarında kontrol edildiği, herhangi bir olumsuz durumda şoföre ve hostese anında uyarıların yapıldığı, Tüm bunlar göz önüne alındığında Özel Eğitim Öğrencilerinin her birinin ayrı ayrı değerlendirildiğinde benzersiz özelliklere sahip oldukları, farklı engellerinin olduğu, yaşadıkları basit olayları dahi büyütürken tepki verebildikleri, bazı hareket ve davranışlarının istemsizce olabildiği ve bütün bu nedenlerin dikkate alınması gerektiği” hususlarının ifade edildiği, bu çerçevede “İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Okul İdareleri ve Özel Eğitim Öğretmenleri öğrencileri için her detayı düşünerek ve imkânlarının tamamını kullanarak eğitim öğretim hayatlarını sürdürebilmeleri adına azami özel ve çaba gösterdikleri anlaşıldığından” ilgili kişiler hakkında 4483 sayılı Kanun’un 3’üncü ve 6’ncı maddeleri uyarınca “soruşturma izni verilmemesine” karar verildiği ve dosyanın derdest olduğu bildirilmiştir. Bu çerçevede başvurunun esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu kanaatine varılmıştır.

16. Ayrımcılık yasağı, uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Tarafı olduğumuz uluslararası insan hakları sözleşmelerine göre herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden eşit bir şekilde yararlanma ve ayrımcılığın her türüne karşı korunma hakkına sahiptir. Bu bağlamda İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 2’nci maddesi “Herkes ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka türden kanaat, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuş veya başka türden statü gibi herhangi bir ayrım gözetilmeksizin, bu Bildirgede belirtilen bütün hak ve özgürlüklere sahiptir.” hükmünü haizdir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 14’üncü maddesine göre “Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.”

17. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Krallık, B. No: 36042/97, 11/06/2002, para. 48 ve AİHM, *Okpisz/Almanya*, B. No: 59140/00, 25/10/2005, para. 33). Bununla birlikte, Sözleşme'nin 14'üncü maddesi, devletin, topluluklar arasındaki "olgusal eşitsizliği" düzeltmek amacıyla topluluklara farklı muamelede bulunmasını yasaklamamaktadır. Nitekim, bazı koşullarda objektif ve makul bir gerekçe gösterilmeksizin yapılan eşitsizliği düzeltmek için farklı muamelede bulunulmaması ayrımcılık yasağını ihlal etmektedir (AİHM, *D.H. ve diğerleri/Çek Cumhuriyeti*, B. No: 57325/00, 13/11/2007, para. 175).

18. Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da AİHM içtihatlarına paralel olarak nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılilik ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, *Nuriye Arpa*, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para. 58). Ayrıca AYM'ye göre kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmemektedir. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez (AYM, *Sevda Yılmaz*, B. No: 2017/37627, 2/3/2023, para. 53).

19. Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme (EHİS)'in "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesine göre engelliliğe dayalı ayrımcılık "siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı kapsamaktadır."

20. EHİS'in engelli çocuklara ilişkin 7'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ise şöyledir: "Taraf Devletler, engelli çocukların diğer çocuklarla eşit bir şekilde tüm insan temel hak ve özgürlüklerinden tam olarak yararlanmasını sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır. Engelli çocuklarla ilgili tüm eylemlerde çocuğun en yüksek çıkarının gözetilmesine öncelik verir."

21. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS)'nin 23'üncü maddesinde Taraf Devletlerin, zihinsel ya da bedensel engelli çocukların saygınlıklarını güvence altına alan, özgüvenlerini geliştiren ve toplumsal yaşama etkin biçimde katılmalarını kolaylaştıran şartlar altında eksiksiz bir yaşama sahip olmalarını kabul ettiği düzenlenmiştir.

22. Ulusal düzeyde ise engelliliğe dayalı ayrımcılık yasağı başta 1982 Anayasası olmak üzere 5378 sayılı Kanun ve 6701 sayılı Kanun'da güvence altına alınmış olup 5378 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde engelliliğe dayalı ayrımcılık EHİS'e paralel bir biçimde tanımlanmıştır.

23. Somut olayda başvuran, çocuğu B.Ü.'nün Biga ... Lisesi bünyesinde bulunan Özel Eğitim Sınıfında öğrenci olduğunu, Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nde öngörülen öğrenci taşıma uygulaması kapsamında kaydı bulunan çocuğu için Yönetmelik'e aykırı olarak çocuğunu okula 2 ders saati geç bırakacak şekilde bir okul servisi tahsis edildiğini, engelli çocuğunun mağdur edildiğini ve söz konusu durumun çocuğunun eğitim hakkına zarar verdiğini iddia etmektedir. Bu kapsamda başvuranın okul saatlerine uygun olacak şekilde çocuğunun okula zamanında taşınmadığı iddialarının eğitim hizmetlerine erişimde makul düzenleme yapma yükümlülüğü kapsamında incelenmesi gerektiği

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

değerlendirilmiştir [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), B. No: 2020/277, K. No: 2020/143, 16/6/2020, para. 47]. Dolayısıyla eğitim hakkına ilişkin uluslararası ve ulusal düzenlemelere de değinmek gerekmektedir.

24. Uluslararası insan hakları hukuku bağlamında eğitim hakkı, AİHS'e Ek 1 No'lu Protokol, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (ESKHS), Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (ÇHS) ile Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme (EHİS) tarafından güvence altına alınmış temel bir haktır. AİHS'e Ek 1 No'lu Protokol'ün "Eğitim hakkı" başlıklı 2'nci maddesine göre "Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz (...)" ESKHS'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre "Bu Sözleşme'ye Taraf Devletler, herkesin eğitim görme hakkına sahip olduğunu kabul ederler (...)" ÇHS 28'inci maddesi ise şöyledir: "Taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler (...)"

25. EHİS'in "Eğitim" başlıklı 24'üncü maddesine göre "1. Taraf Devletler engellilerin eğitim hakkını tanır. Taraf Devletler, bu hakkın fırsat eşitliği temelinde ve ayrımcılık yapılmaksızın sağlanması için eğitim sisteminin bütünleştirici bir şekilde her seviyede engellileri içine almasını ve ömür boyu öğrenim imkânı sağlar. Bunun için aşağıdaki hedefler gözetilmelidir: (a) İnsan potansiyelinin, onur ve değer duygusunun tam gelişimi ve insan haklarına, temel özgürlüklere ve insan çeşitliliğine saygı duyulmasının güçlendirilmesi; (b) Engellilerin; kişiliklerinin, yeteneklerinin, yaratıcılıklarının, zihinsel ve fiziksel becerilerinin potansiyellerinin en üst derecesinde gelişiminin sağlanması; (c) Engellilerin özgür bir topluma etkin bir şekilde katılımlarının sağlanması. 2. Taraf Devletler bu hakkın yaşama geçirilmesi için aşağıda belirtilenleri sağlar: (a) Engelliler engelleri nedeniyle genel eğitim sisteminden dışlanmamalı ve engelli çocuklar engelleri nedeniyle parasız ve zorunlu ilk ve orta öğretim olanaklarının dışında tutulmamalıdır; (b) Engelliler yaşadıkları çevrede bütünleştirici, kaliteli ve parasız ilk ve orta öğretime diğer bireylerle eşit olarak erişebilmelidir; (c) Bireylerin ihtiyaçlarına göre makul düzenlemeler yapılmalıdır; (d) Engellilerin genel eğitimden etkin bir şekilde yararlanabilmeleri için genel eğitim sistemi içinde ihtiyaç duydukları desteği almalıdır; (e) Engellilere yönelik bireyselleştirilmiş etkin destekleyici tedbirler, engellilerin tam katılımı hedefine uygun olarak, akademik ve sosyal gelişimi artırıcı ortamlarda sağlanmalıdır. (...)"

26. Ulusal hukuk kapsamında ise eğitim hakkı Anayasa'nın 42'nci maddesinde ve 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile koruma altına alınmıştır. 1739 sayılı Kanun'un "Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri" konulu ikinci bölümünün "Genellik ve eşitlik" başlıklı 4'üncü maddesi ise şöyledir: "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz." 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un "Eğitim ve öğretim" başlıklı 15'inci maddesi ise engellilerin eğitim almasının hiçbir gerekçeyle engellenemeyeceğini hükme bağlamıştır. Mezkûr Kanun'a göre engelliler, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, yaşadıkları çevrede bütünleştirilmiş ortamlarda, eşitlik temelinde, hayat boyu eğitim imkânından ayrımcılık yapılmaksızın yararlandırılmalıdır.

27. BM Çocuk Hakları Komitesine (ÇHK) göre "Engelli çocuklar, diğer tüm çocuklarla aynı eğitim hakkına sahiptir ve bu haktan herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmadan ve Sözleşme'de öngörüldüğü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

şekilde fırsat eşitliği temelinde yararlanmalıdır. Bu amaçla, ‘çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve fiziksel becerilerinin tam potansiyeline ulaşacak şekilde geliştirilmesini’ teşvik etmek için engelli çocukların eğitime etkin erişimi sağlanmalıdır.” (ÇHK, Genel Yorum: 9 (2006) Engelli Çocukların Hakları, para. 62). BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesinin (ESKHK) 5 No’lu Genel Yorumu’nda da “Devletler, (...) engellileri, engelli olmayan diğer öğrencilerle aynı eğitim seviyesine getirecek desteğin sağlanmasını güvence altına almalıdır.” ifadelerine yer verilmektedir (ESKHK, Genel Yorum No: 5 (1994), Engelliler, para. 35).

28. Engellilerin hak ve özgürlüklerinden diğer bireylerle eşit bir biçimde yararlanmasını sağlayacak değişiklik ve tedbirleri yapmamak anlamına gelen “makul düzenleme yapmama” ise ayrımcılık yasağı bağlamında uluslararası ve ulusal hukukta kabul edilen ayrımcılık türlerinden biridir (TİHEK, B. No: 2018/3034, K. No: 2019/06, 15/1/2019, para. 33).

29. EHİS’in “Ayrımcılık yasağı ve eşitlik” başlıklı 5’inci maddesinin üçüncü fıkrasında, Taraf Devletlerin eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tüm adımları atacağı hükme bağlanmıştır.

30. 6701 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde makul düzenlemenin engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklikler ve tedbirler anlamına geldiği ifade edilmiştir. Mezkûr Kanun’un 4’üncü maddesinde makul düzenleme yapmama ayrımcılık türlerinden biri olarak kabul edilmiş olup Kanun’un 5’inci maddesinde sorumlu kişi ve kurumların, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlü olduğu ifade edilmektedir.

31. 5378 sayılı Kanun’un “Ayrımcılık” başlıklı 4/A maddesine göre “Eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tedbirler alınır.”

32. AYM’ye göre kamusal makamların engelli bireylerin ekonomik ve toplumsal bakımdan belirli bir yaşam standardına erişiminin sağlanması yönünden tedbirler alması gerekmektedir. Engellilerin tüm insan haklarını ve temel özgürlüklerini diğerleriyle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlayacak düzenlemelerin olması ve Anayasa’nın 10’uncu maddesinin de bu bağlamda yorumlanması gerekmektedir. Bu anlamda devletin engelli kişilerin özel ihtiyaçları dikkate alınarak diğer bireylerle eşit şekilde yaşayabilmelerine yönelik pozitif yükümlülüğü bulunmaktadır. Nitekim ulusal ve uluslararası düzenlemelerde engelli bireylerin ayrımcı muameleye karşı korunması konusunda bir mutabakatın bulunduğu görülmektedir (AYM, Sevda Yılmaz, B. No: 2017/37627, 2/3/2023, para. 67).

33. Somut olayda, başvuran engeli olan çocuğu için okul saatlerine uygun olmayan bir servis tahsis edilmesinin engellilik temelinde ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini iddia etmektedir. Buna karşılık muhatap Kurum, başvuranın çocuğunun ... Lisesinde ... Dalına Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü Eğitim Müfettişleri Başkanlığının raporu doğrultusunda yerleştirildiğini, ancak ilgili alanın/dalın okulda bulunmadığını, söz konusu durumun Milli Eğitim Bakanlığına bildirildiğini ve ilgili alanın Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne 5/12/2024 tarihinde

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

tanımlandığını ve İlçe Nakil Yerleştirme Komisyonunca 11/12/2024 tarihinde öğrencinin ... Lisesine yerleştirildiğini, Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği kapsamında 2024-2025 eğitim öğretim yılı özel eğitim öğrencilerinin ücretsiz taşınması işi ihalesinin EKAP üzerinden 16/8/2024 tarihinde yapıldığını ve 6/9/2024 tarihinde sözleşme imzalandığını, ancak başvuranın çocuğunun dönem sonuna yakın tarihlerde ilgili okula yerleştirilmesi nedeniyle mevcut ihale planlamasında olmadığını, başvuranın çocuğunun mağdur olmaması amacıyla ihalede yer alan özel eğitim öğrencilerinin bulunduğu bir servis aracına yerleştirildiğini ve çocuğun taşınmalı eğitimden yararlanmasının sağlandığını, ... Lisesinde genel ders saatlerinin 08:20-17:10 arasında olduğunu, ancak başvuranın çocuğunun servis ile daha kolay ulaşım sağlaması için ders planlamasının 10/1/2025 tarihinden itibaren veli görüşü de alınarak 09:10-14:40 arasında olacak biçimde revize edildiğini ifade etmektedir.

34. Başvuru kapsamında muhatap Kurum tarafından iletilen belgeler incelendiğinde; başvuranın 1/8/2024 tarihli dilekçesi ile 2/8/2024 tarihli ve ... sayılı CİMER başvurusuna istinaden, Çanakkale Valiliğinin 23/8/2024 tarihli ve ... sayılı Oluru ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 26/8/2024 tarihli ve ... sayılı inceleme emri doğrultusunda başvuranın çocuğunun eğitim öğretim hakkını önceleyerek inceleme soruşturma sürecinin tamamlanması beklenilmeksizin ve alınması gerekli görülen idari önlemler konusunda bilgi sunulması amacıyla Eğitim Müfettişleri Başkanlığınca 16/8/2024 tarihinde bir ön inceleme raporu hazırlandığı anlaşılmaktadır. Söz konusu ön inceleme raporunda özetle; başvuranın çocuğunun ... Lisesinde dokuzuncu sınıfa kayıtlı olduğunun, Biga İlçesinde ortaöğretim kademesinde sadece ... Lisesinde özel eğitim sınıfı bulunduğu, bu nedenle başvuranın çocuğu ile yedinci sınıfta iken çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisinin aynı okulda (... Lisesinde) eğitim gördüğünün anlaşıldığının, ilgili öğrenciyle aynı okulda bulunması nedeniyle başvuranın çocuğunun okula gitmek istemediğinin ve eğitim öğretimine devam etmediğinin, cinsel taciz iddialarına ilişkin adli ve idari işlem başlatıldığının, mevcut durumda öngörülebilir veya öngörülemeyecek istenmeyen olayların yaşanmaması için başvuranın talebi de göz önünde bulundurularak çocuğun tedbiren başka bir okulda eğitimine devam etmesinin uygun olacağının, ortaöğretim kademesinde sadece ... Lisesinde özel eğitim sınıfı bulunması nedeniyle ortaöğretim kademesinde başka bir okulda özel eğitim alt sınıfı açılmasının uygun olacağının, yapılan değerlendirmeler neticesinde Biga İlçesinde bulunan ... Lisesi ya da ... Lisesinde yapılacak inceleme sonucunda mevzuat doğrultusunda açılacak özel eğitim sınıfında başvuranın çocuğunun eğitimine devam etmesinin uygun olacağı yönünde görüş ve kanaate varıldığının belirtildiği görülmektedir. Mezkûr ön inceleme raporu doğrultusunda başvuranın çocuğunun ... Lisesinde özel eğitim sınıfından (Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik-III. Kademe) yararlanmasının kararlaştırıldığı, ilgili okulda öğrencinin eğitim alabilmesi için ... Alanının "... Dalı"nın açılmasına ihtiyaç duyulduğunun 26/11/2024 tarihinde Biga İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bildirildiği anlaşılmaktadır. Muhatap Kurum, ilgili alanın tanımlanmasının Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce 5/12/2024 tarihinde yapıldığını ve İlçe Nakil Yerleştirme Komisyonunca 11/12/2024 tarihinde öğrencinin ilgili okula yerleştirildiğini ifade etmektedir. Muhatap Kurum tarafından sunulan bilgi ve belgelerden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

başvuranın çocuğunun 11/12/2024 tarihinde nakil olduğu ... Lisesinin taşıma merkezi olmayan bir okul olduğu anlaşılmaktadır.

35. Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nin "Planlama komisyonunun görevleri" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre "Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin okul/kurumlarına daha kısa sürede ulaşmalarının sağlanması için gerekli tedbirleri belirlemek" komisyonun görevleri arasındadır. Yönetmelik'in "Özel eğitim öğrenci/kursiyerlerinin taşınması" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre "Özel eğitim okul/kurum/sınıfı öğrencileri ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitime ihtiyacı olan bireyler eğitim öğretim yılı süresince ve 8 inci maddede yer alan şartlar aranmaksızın kayıtlı oldukları okul/kurum/sınıflara taşınır." Yönetmelik'in "Taşıma merkezi okul/kurum müdürü, taşımadan sorumlu müdür yardımcısı, nöbetçi müdür yardımcısı ve nöbetçi öğretmenin görevleri" başlıklı 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre "Özel eğitim öğrenci ve kursiyerlerinin okul/kurumlarına sağlıklı, güvenli ve zamanında ulaşmaları için planlama komisyonunca belirlenen tedbirlerin alınmasını sağlamak. (...)" taşıma merkezi okul/kurum müdürünün öğrenci taşıma uygulamasına ilişkin görevleri arasındadır. Aynı maddenin üçüncü fıkrasının (f) bendine göre "Özel eğitim öğrenci/kursiyerlerin okul/kuruma gelme sürecini takip ve kontrol ederek bu konuda yaşanan aksaklıkları okul/kurum müdürlüğüne bildirmek." taşıma merkezi okul/kurumlarda nöbet görevi verilen müdür yardımcısının öğrenci taşıma uygulamasına ilişkin görevleri arasındadır. Mezkûr Yönetmelik'in "Görevlilerin sorumluluğu ve denetim yetkisi" başlıklı 21'inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendine göre ise "Eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel bütün öğrenci/kursiyerlerin taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlayacak tedbirler belirlenir."

36. İlgili mevzuat çerçevesinde özel eğitim öğrencilerinin eğitim öğretim yılı süresince taşınması ve öğrencilerin okullarına sağlıklı, güvenli ve zamanında ulaşmalarının sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği, okula gelme sürecinin takip ve kontrol edilerek bu konuda yaşanan aksaklıkların okul/kurum müdürlüğüne bildirilmesinin güvence altına alındığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla özel gereksinimleri olan öğrencilerin eğitim hakkından başkalarıyla eşit bir şekilde ve fırsat eşitliği temelinde okula erişimlerinin güvenli ve zamanında sağlanması için uygun tedbirlerin alınması ve sürecin takip ve kontrol edilmesi gerekmektedir.

37. Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nin "Planlama komisyonu" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasına göre "İl ve ilçelerde, her eğitim ve öğretim yılında; taşıma yoluyla eğitimden faydalananacakları, taşıma kapsamına alınacak yerleşim birimlerini ve taşıma merkezi okul/kurumları belirlemek üzere 'Planlama Komisyonu' kurulur." Mezkûr Yönetmelik'in "Uygulama" başlıklı 12'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre "İl millî eğitim müdürlüğü, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan ve Taşımalı Öğrenci Modülüne girilen ilkököl ve ortaoköl öğrencilerinin taşınmasına yönelik Taşıma Kapsamına Alınan Öğrenci Bilgi Formunu (Ek-1) haziran ayının en geç ilk haftasında, imam-hatip ortaokulu ve ortaöğretim öğrencileri ile özel eğitim öğrenci/kursiyerlerin taşınmasına yönelik Taşıma Kapsamına Alınan Öğrenci Bilgi Formunu (Ek-1) bu öğrenci/kursiyerlere ait planlama işlemlerinin tamamlanmasının ardından eğitim ve öğretim başlamadan ihale işlemleri yapılmak üzere ilgili birimlere gönderir." Aynı maddenin altıncı fıkrasına göre "Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyer veya bunların

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

veli/vasilerinin beşinci fıkrada yer alan öğrenciler ile birlikte taşınmaması esastır. Ancak, taşımanın ekonomik olmaması veya uygun nitelik ve nicelikte araç bulunamaması durumlarında, ders giriş-çıkış saatlerinin yakın olması ve araçta yer olması şartıyla özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyer veya bunların veli/vasileri diğer öğrenciler ile birlikte taşınabilir. Bu durumda, araçta yer alacak özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin engel düzeyi ve sayısı il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu ile mütalaa edilmek suretiyle belirlenir.” Aynı maddenin sekizinci fıkrasına göre “İhalelerin zamanında yapılamaması, ihalelere katılım sağlanmaması, yüklenicinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi, taşımanın ekonomik olmaması ve benzeri nedenlerle taşıma faaliyetlerinin gerçekleştirilememesi durumunda mülki idare amirinin onayı ile farklı eğitime erişim seçenekleri uygulanabilir. Bu fıkra ile ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.” Yönetmelik’in “İhalelerde dikkat edilecek hususlar” başlıklı 16’ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine göre “İlkokul ve ortaokullarda taşıma hizmeti alım süreci en geç ağustos ayının ikinci haftasında, imam-hatip ortaokulu ve ortaöğretim okul/kurumlarında ise kayıt kabul işlemlerinin tamamlanmasından sonra en kısa sürede bitirilir. Alım süreci tamamlandıktan sonra öngörülemeyen hâller dışında hiçbir şekilde ihale işlemlerine dair valilik onayı alınamaz ve taşıma ve yemek ihalesi yapılamaz.” Aynı maddenin (c) bendine göre “Özel eğitim öğrenci/kursiyerlerinin taşınmalarına yönelik ihalelerde ise bu öğrenci/kursiyerlerin ilgili okul/kurumlara kayıt kabul işlemlerinin tamamlanmasından sonra en kısa sürede ihale işlemleri tamamlanır.”; (ğ) bendine göre “Yerleşim yerlerinde şartları haiz yeterli sayıda araç bulunmadığı durumlarda öğrenci mağduriyetine sebep olacak erken/geç alınma veya bırakılma ve benzeri durumlara yol açılmaması koşuluyla planlama komisyonunun belirleyeceği araçlara ilköğretim/ortaöğretim/özel eğitim taşıma uygulamalarının toplamında bir günde en fazla iki sefer yapma izni verilebilir.” ve (ı) bendine göre “İhale işlemlerinin zamanında yapılamaması, ihalelere katılım olmaması, yeterli sayıda şartları haiz araç bulunamaması, taşımanın ekonomik olmaması veya yüklenicinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi hâllerinde öğrenci/kursiyerlerin eğitimlerinin aksamaması için mahallî mülki idare amirlerince gerekli tedbirler alınır.”

38. Somut olayda, muhatap Kurum tarafından sunulan belgeler incelendiğinde 2024-2025 eğitim öğretim yılı Biga İlçesi Özel Eğitim Taşıma Hizmeti alım işi için ihaleye çıkılması hususunun İlçe Milli Eğitim Müdürü tarafından 1/8/2024 tarihinde onaylandığı, 9/9/2024-20/6/2025 tarihleri arasında özel eğitim öğrencilerinin taşınmasına yönelik İhale Komisyonunun 16/8/2024 tarihli ve ... sayılı kararıyla hizmet alımının ... Koop’ta kalmasına karar verildiği görülmüştür.

39. Somut başvuru kapsamında; başvuranın çocuğunun taşıma uygulaması kapsamında olan ... Lisesinde eğitim görmekte iken taşıma uygulaması kapsamında olmayan ... Lisesine 11/12/2024 tarihinde yerleştirildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu durum karşısında muhatap Kurumun başvuranın çocuğunun okula taşınabilmesini sağlamak üzere, özel eğitim öğrencilerinin taşındığı bir servisin ayarlanması suretiyle tedbir aldığı ve B.Ü. için okul servisi tahsis ettiği görülmektedir. Bununla birlikte başvuranın CİMER üzerinden yapmış olduğu başvuru üzerine muhatap Kurum tarafından “(...)öğrencinizin taşıma merkezi olmayan okula yeni kayıt yapılması sebebiyle öğrencinizi taşıyan araç ile ilgili sorunlar olduğu tespit edilmiştir(...)” şeklinde yanıt verildiği, dolayısıyla başvuranın

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

dilekçesine istinaden sorunlar olduğunun tespit edildiği ve gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda muhatap Kurum, sorununun çözüldüğünü, okul genel ders saatlerinin 08:20-17:10 arasında olduğunu ancak başvuranın çocuğunun servis ile daha kolay ulaşım sağlaması amacıyla ders planlamasının 10/1/2025 tarihinden itibaren veli görüşü de alınarak 09:10-14:40 arasında olacak biçimde revize edildiğini ifade etmiştir. Buna karşılık başvuran, muhatap Kurumun çocuğunun okula giriş saatine ilişkin bilgi vermediğini, servis planlaması yapılması yerine okul yönetimine baskı yapılarak çocuğunun ders saatlerinin değiştirildiğini, buna rağmen çocuğun 20 dakika geç bırakılarak okula 09:30'da giriş yaptığını, ayrıca çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen öğrenciyle çocuğunun aynı servise yerleştirildiğini öğrendiğini, bu nedenle dilekçesi üzerine 3/3/2025 tarihinde farklı bir okul servisi tahsis edildiğini, sınıf öğretmeni tarafından derse 09:10'da derse başladığı bilgisini aldığını ifade etmiştir. Başvuranın çocuğunun okula varış saatine ilişkin ihtilafın çözülebilmesi ve başvuranın iddialarını genişletmesi nedeniyle muhatap Kurumdan ek bilgi ve belge talep edilmesi ihtiyacı hâsıl olmuş, bu kapsamda muhatap Kurum 30/4/2025 tarihli ve ... sayılı yazısını Kurumumuza göndermiştir.

40. Mezkûr ek bilgi ve belge yazısında muhatap Kurum başvuranın dilekçesi üzerine 3/3/2025 tarihinde B.Ü.'ye yeni bir servis tahsis edildiğini ve konu ile ilgili evrakların ekte yer aldığını, başvuranın çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile başvuranın çocuğunun aynı güzergahta oturmaları sebebiyle aynı servise taşındığını, ayrıca tacizde bulunduğu iddia olunan ve iddiada bulunan öğrenciler ile ilgili işlemlerin hukuk hizmetleri birimi tarafından yürütülmesi ve gizlilik arz eden konu olması nedeniyle birimler arası bilgi paylaşımı yapılmadığını ifade etmiştir.

41. Muhatap tarafından sunulan ek bilgi ve belgeler incelendiğinde başvuranın dilekçesi üzerine 28/2/2025 tarihli taşınmalı eğitim ilçe planlama komisyon kararı ile başvuranın çocuğunun servisinin değiştirilmesine ve 3/3/2025 pazartesi günü itibarı ile yeni servis ile okula taşınmasına karar verildiği, öğrencinin özel eğitim ihalesi kapsamında Halk Eğitim kursiyerlerini taşıyan araç ile taşınmasına karar verilmesinden dolayı iş artışına gidilmesinin uygun görüldüğü anlaşılmıştır.

42. Muhatap Kurum tarafından iletilen 12/3/2025-8/4/2025 tarihleri arasındaki okul güvenlik kayıtlarından alınan ekran görüntüleri incelendiğinde ise öğrencinin ilgili tarihlerde 09:06-09:10 saatleri arasında okul ana girişine geldiği ve öğrencinin karşılandığı görülmüştür. Başvuran tarafından sunulan sınıf öğretmeni ile Whatsapp uygulaması üzerinden yapılan yazışmanın ekran görüntüsü incelendiğinde ise servis değişikliği sonrasında başvuranın çocuğunun saat 09:08'de okula geldiği ve dersin saat 09:10'da başladığı bilgisinin verildiği anlaşılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Rehberlik ve Denetim Rehberi'ne göre "*Taşınacak öğrencilerin geliş ve gidişlerine göre haftalık ders dağıtım ve günlük vakit çizelgesini düzenlemesi, (Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği Madde 13/1-ç)*" taşıma merkezi okul/kurum müdürünün görevleri arasında yer almaktadır. Dolayısıyla taşınacak öğrencilerin geliş ve gidiş saatlerine göre haftalık ders dağıtım ve günlük vakit çizelgesinin düzenlenmesi mümkündür. Muhatap Kurum söz konusu düzenlemenin başvuranın da görüşünün alınarak yapıldığını belirtmiş, başvuran görüş yazısında kendi görüşü alınmaksızın ders saatlerinin revize edildiğini veya söz konusu değişiklik nedeniyle bir zarara uğradığını veyahut hakkını kullanmasının zorlaştırıldığını beyan etmemiş ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

bu yönde herhangi bir bilgi ve belge sunmamıştır. Söz konusu düzenleme ile başvuranın çocuğunun derslerinin başlama saatine çok yakın bir saatte okula erişiminin sağlandığı, bununla beraber öğrencinin sınıfına gidebilmesi ve derse hazırlık yapabilmesi için çok kısa bir zamanının kaldığı değerlendirilmektedir. Öte yandan başvuranın çocuğunun eğitim gördüğü okulun eğitim öğretim döneminin sonlarına doğru belirlendiği, ilgili okulun taşıma uygulaması kapsamında olmayan bir okul olduğu ve başvuranın çocuğunun özel eğitim gereksinimi olan diğer öğrencilerle birlikte taşındığı hususlarının da dikkate alınması gerekmektedir. Dolayısıyla başvuranın çocuğunun taşıma hizmetinden yararlandırılırken okula zamanında erişiminin sağlanabilmesi için muhatap Kurumun tedbir almaya ve gerekli düzenlemeleri hayata geçirmeye çalıştığı değerlendirilmektedir.

43. Başvuranın bir diğer iddiası, 3/3/2025 tarihine kadar çocuğunun okulunun değişmesine neden olan ve çocuğuna tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile çocuğunun aynı serviste taşınması nedeniyle mağdur edildiği yönündedir.

44. Somut olayda Biga Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iletilen bilgi ve belgelerden başvuranın, çocuğunun Eylül 2024 tarihinde başka bir özel eğitim öğrencisi tarafından okul servisinde sarkıntılık düzeyinde kalan cinsel istismara maruz kaldığı iddiasıyla suç duyurusunda bulunduğu, bu kapsamda söz konusu özel eğitim öğrencisinden şikayetçi olunmadığı, ancak mağduriyete uğratan kişi ya da kişilerden, kurum ya da görevlilerden şikayetçi olduğunun beyan edildiği ve söz konusu suç duyurusu kapsamında “*Kovuşturma Yapmaya Yer Olmadığına*” karar verildiği görülmektedir.

45. Somut olayda, taraflar arasında başvuranın çocuğunun, başvuranın çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile aynı servise yerleştirildiği hususunda herhangi bir ihtilaf bulunmamaktadır. Muhatap Kuruma göre söz konusu durum, tacizde bulunduğu iddia olunan ve iddiada bulunan öğrenciler ile ilgili işlemlerin hukuk hizmetleri birimi tarafından yürütülmesinden, gizlilik arz eden konu olduğundan birimler arası bilgi paylaşımı yapılmamasından ve başvuranın çocuğu B.Ü. ile başvuranın çocuğuna tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisinin aynı güzergahta oturmalarından kaynaklanmaktadır. Başvuranın durumu öğrenmesi ve yetkili makamlara dilekçe sunması üzerine muhatap Kurum B.Ü.’ye 3/3/2025 tarihinde yeni bir servis tahsis edildiğini belirtmiştir.

46. Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği kapsamında özel gereksinimi olan öğrencilerin sağlıklı, zamanında ve güvenli bir şekilde taşınmasının sağlanması, buna ilişkin kontrollerin ve denetimlerin yapılarak gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bununla birlikte somut uyuşmazlıkta; muhatap Kurum tarafından başvuranın çocuğunun, kendisine cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile 3/3/2025 tarihine kadar birlikte taşınması nedeniyle mağdur edildiği iddialarının 6701 sayılı Kanun’da düzenlenen engelliğe dayalı ayrımcılık yasağı kapsamında olmadığı değerlendirilmektedir. Ayrıca söz konusu durumun başvuranın dilekçesine binaen düzeltildiği ve başvuranın çocuğunun okul servisinin değiştirilmesi suretiyle sorunun çözüldüğü de anlaşılmaktadır.

47. Son olarak başvuran, yazılı görüşünde çocuğunun eğitim gördüğü alanın/dalın dönem başında açılmasının, kızına cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile Biga ... Lisesine yerleştirilmesi nedeniyle, geçen süreçte çocuğunun 60 gün kadar eğitimden uzak kaldığını ifade ederek konuya ilişkin e-Okul bilgilerinin ekran görüntülerini sunmuştur. 9'uncu sınıf özür-lü-özürsüz

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

devamsızlık bilgisine ilişkin E-Okul ekran görüntüsü incelendiğinde "Özürlü Devamsızlıklar İzinli (i): 60, Özürlü Devamsızlık Toplam: 59 gün" ifadelerinin yer aldığı görülmüştür. Biga Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından iletilen bilgi ve belgelerden başvuranın Biga Kaymakamlığının 19/3/2025 tarih ve ... sayılı Olur'ları ve 20/3/2025 tarih ve ... sayılı görev emirleri uyarınca hazırlanan ön inceleme raporunda yer alan ifadesinde " (...) Biga ... Lisesinde tacizcisi olan A.Ö. ile aynı okula İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından resmi olarak yerleştirildiği, bu süreçte kızının okula gitmemesi adına gerekli izinleri alarak 60 gün kadar okula göndermediği (...) " hususlarının yer aldığı, dolayısıyla başvuranın çocuğunu kendi talebi ile okula göndermediği anlaşılmıştır.

48. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, muhatap Kurumun başvuranın çocuğu B.Ü.'yü ... Lisesine geçmesini müteakip Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitim Yönetmeliği çerçevesinde taşıma hizmetinden faydalandığı, çocuğun okula zamanında erişimini sağlayabilmek için ders saatlerinin yeniden düzenlenmesi dahil imkanlar ölçüsünde uygun tedbirleri aldığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca başvuranın, çocuğunun cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile birlikte taşınması nedeniyle mağdur edildiği iddialarının, muhatap Kurumun söz konusu uygulamaya son verdiği de göz önünde bulundurulduğunda ayrımcılık yasağı kapsamında olmadığı değerlendirilmektedir. Açıklanan gerekçelerle engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediğine kanaat getirilmiştir.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

4/9/2025 tarihinde Dilek ERTÜRK ve Av. Melahat DEMİR'in karşı oyu ile OY ÇOKLUĞUYLA karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Fahrettin ALTUN
Kurul Başkanı

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Fatma ÇINAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Melahat DEMİR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dr. Ömer ÇELEN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Tayyip UÇAR
Kurul Üyesi

Ek: 2025/584 G.C. Kurul Kararı Dilek ERTÜRK ve Av. Melahat DEMİR Karşı Oyu (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

Karar Adı : G.C.
Karar Numarası : 2025/584

1. Başvuranın, Özel Eğitim Sınıfı (Hafif Düzeyde Zihinsel-III. Kademe) öğrencisi olan çocuğunun, okul servisi tarafından okula 2 ders saati geç bırakılması ve çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisiyle 3/3/2025 tarihine kadar aynı serviste taşınmasının engellilik temelinde ayrımcılık yasağını ihlal ettiği iddialarına ilişkin olarak Kurulumuz tarafından ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır. Başvuru konusu kapsamında, başvuranın çocuğunun ... Lisesine geçmesini müteakip Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitim Yönetmeliği çerçevesinde taşıma hizmetinden faydalandırıldığı, çocuğun okula zamanında erişimini sağlayabilmek için ders saatlerinin yeniden düzenlenmesi dahil imkanlar ölçüsünde uygun tedbirlerin alındığı, başvuranın çocuğunun cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile birlikte taşınması nedeniyle mağdur edildiği iddialarının ise, muhatap Kurumun söz konusu uygulamaya son verdiği de göz önünde bulundurulduğunda 6701 sayılı Kanun ile öngörülen engellilik temelinde ayrımcılık yasağı kapsamında olmadığı değerlendirilmeleri yapılmıştır.

2. EHİS'in "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesine göre engelliliğe dayalı ayrımcılık "siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı kapsamaktadır."

3. ÇHK'ye göre "Engelli çocuklar, diğer tüm çocuklarla aynı eğitim hakkına sahiptir ve bu haktan herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmadan ve Sözleşme'de öngörüldüğü şekilde fırsat eşitliği temelinde yararlanmalıdır. Bu amaçla, 'çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve fiziksel becerilerinin tam potansiyeline ulaşacak şekilde geliştirilmesini' teşvik etmek için engelli çocukların eğitime etkin erişimi sağlanmalıdır." (ÇHK, Genel Yorum: 9 (2006) Engelli Çocukların Hakları, para. 62).

4. Engellilerin hak ve özgürlüklerinden diğer bireylerle eşit bir biçimde yararlanmasını sağlayacak değişiklik ve tedbirleri yapmamak anlamına gelen "makul düzenleme yapmama" ise ayrımcılık yasağı bağlamında uluslararası ve ulusal hukukta kabul edilen ayrımcılık türlerinden biridir (TIHEK, B. No: 2018/3034, K. No: 2019/06, 15/1/2019, para. 33).

5. 6701 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde makul düzenlemenin engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklikler ve tedbirler anlamına geldiği ifade edilmiştir. Mezkûr Kanun'un 4'üncü maddesinde makul düzenleme yapmama ayrımcılık türlerinden biri olarak kabul edilmiş olup Kanun'un 5'inci maddesinde sorumlu kişi ve kurumların, farklı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlü olduğu ifade edilmektedir.

6. “*Makul düzenleme*” tek bir kavramdır ve “*makul*” ifadesi bir istisna ibaresi olarak yanlış yorumlanmamalıdır. “*Makul*” ifadesi, düzenlemenin maliyetinin veya kaynaklarının değerlendirilmesine değil, engelli kişi için ne kadar uygun, yerinde ve etkili olduğuna bir atıfta bulunmaktadır. Bu nedenle de eğer bir düzenleme, yapılma amacını ya da amaçlarını yerine getiriyorsa ve engelli bireyin gereksinimlerini karşılıyorsa makuldür (Engelli Hakları Komitesi, Eşitlik ve Ayrımcılık Yasası Hakkında Genel Yorum No. 6 (2018), CRPD/C/GC/6, 26/4/2018, para. 25/a).

7. Başvuru kapsamında Eğitim Müfettişleri Başkanlığınca 16/8/2024 tarihinde bir ön inceleme raporu hazırlandığı anlaşılmaktadır. Söz konusu ön inceleme raporunda özetle; başvuranın çocuğunun ... Lisesinde dokuzuncu sınıfa kayıtlı olduğunun, Biga İlçesinde ortaöğretim kademesinde sadece ... Lisesinde özel eğitim sınıfı bulunduğu, bu nedenle başvuranın çocuğu ile yedinci sınıfta iken çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisinin aynı okulda (... Lisesinde) eğitim gördüğünün anlaşıldığının, ilgili öğrenciyle aynı okulda bulunması nedeniyle başvuranın çocuğunun okula gitmek istemediğinin ve eğitim öğretimine devam etmediğinin ve mevcut durumda öngörülebilir veya öngörülemez istenmeyen olayların yaşanmaması adına, başvuranın talebi de göz önünde bulundurularak çocuğun tedbiren başka bir okulda eğitimine devam etmesinin uygun olacağı kanaatine varıldığı belirtilmiştir. Mezkûr rapor doğrultusunda başvuranın çocuğunun taşıma merkezi olmayan ... Lisesine 11/12/2024 tarihinde nakil olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede muhatap Kurum tarafından başvuranın çocuğu için bir okul servisi tahsis edilmiş ve çocuğun okula zamanında varabilmesi için ders başlama ve bitiş saatlerinin düzenlendiği bilgisi ve başvuranın çocuğunun okula varış saatlerine ilişkin kamera kayıtlarının ekran görüntüsü sunulmuştur.

8. Bu kapsamda, başvuranın çocuğunun eğitim gördüğü okulun eğitim öğretim döneminin sonlarına doğru belirlendiği, ilgili okulun taşıma uygulaması kapsamında olmayan bir okul olduğu ve başvuranın çocuğunun özel eğitim gereksinimi olan diğer öğrencilerle birlikte taşındığı göz önünde bulundurulduğunda başvuranın çocuğunun taşıma hizmetinden yararlandırılırken okula zamanında erişiminin sağlanabilmesi için muhatap Kurumun tedbir almaya ve gerekli düzenlemeleri hayata geçirmeye çalıştığı ve bu nedenle ayrımcılık yasasının ihlal edilmediği yönünden çoğunluk görüşüne katılıyoruz.

9. Ancak başvuran, 3/3/2025 tarihine kadar çocuğunun okulunun değişmesine neden olan ve çocuğuna tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisi ile çocuğunun aynı serviste taşınması nedeniyle mağdur edildiğini de iddia etmektedir.

10. ÇHS'nin 19'uncu maddesine göre “*Bu Sözleşme’ye Taraf Devletler, çocuğun ana-babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanında iken bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya suistimale, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alırlar.*” EHİS’in “*Kişisel bütünlüğün korunması*” başlıklı 17’nci maddesine göre “*Engelli her kişi, beden ve ruh bütünlüğüne diğer bireylerle eşit bir şekilde saygı duyulması hakkına sahiptir.*”

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

11. Anayasa'nın 17'nci maddesinin birinci fıkrasında herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu belirtilmektedir. 5378 sayılı Kanun'un "*Genel esaslar*" başlıklı 4'üncü maddesinin (e) bendine göre "*Engellilerin ve engelliliğin her tür istismarının önlenmesi esastır.*"

12. Anayasa'nın 17'nci maddesi ile kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğü gerek kamusal yetkilerle donatılmış kişilerin gerekse özel kişilerin müdahalelerine karşı güvence altına alınmıştır (AYM, *Özkan Şen*, B. No: 2012/791, 7/11/2013, para. 40).

13. AİHM, okul yetkililerinin, özellikle yaşlarından kaynaklanan savunmasızlıklarını da dikkate alarak öğrencilerin sağlıklarını koruma ve iyiliklerini temin yönündeki temel sorumluluklarını dikkatlere sunmaktadır. AİHM, okullara verilen bu sorumluluğun, kendi gözetimlerinde bulundukları süre boyunca öğrencileri olası her türlü şiddete karşı korumak amacıyla güvenliklerini gözetmek gibi temel bir ödevi de içerisinde barındırdığı kanaatinde (AİHM, *Kayak/Türkiye*, B. No: 60444/08, 10/7/2012, para. 59).

14. Başvuru kapsamında, adli makamlara yansıyan cinsel taciz iddialarının yine bir okul servisinde yaşandığı, ayrıca hem başvuranın çocuğunun hem de başvuranın çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen öğrencinin özel gereksinimi bulunan çocuklar olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda hem başvuranın çocuğunun hem de başvuranın çocuğuna tacizde bulunduğu iddia edilen öğrencinin kişisel bilgilerinin korunması ve konuya hassasiyetle yaklaşılması gerektiği konusunda bir şüphe bulunmamaktadır.

15. Bununla birlikte idare, yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerini yerine getirirken, gerekli teşkilatı kurmak, bu teşkilatın aynı, şahsi ve mali imkân ve araçlarını hizmete hazır tutmak, hizmetin ifası sırasında hizmetin zamanında ve gereği gibi işlemesine devamlı olarak nezaret etmek ve hizmetin işleyişini kontrol etmekle sorumludur (Danıştay İDDGK, E. 2012/1657, K. 2014/3421, 3/11/2014).

16. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, başvuranın çocuğunun geçmiş yıllarda okul servisinde çocuğa cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisiyle birlikte 3/3/2025 tarihine kadar taşınması nedeniyle, Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü Eğitim Müfettişleri Başkanlığınca hazırlanan ön rapor doğrultusunda başvuranın çocuğunun okulunun değiştirilmesi ve bu süreçte başvuranın çocuğunu 60 gün okula göndermediği hususları birlikte değerlendirildiğinde, makul düzenlemenin yapılma amaçlarını tam olarak yerine getirdiği ve engelli çocuğun gereksinimlerini karşıladığı sonucuna varılamamıştır. Bu nedenle başvuranın çocuğunun okula zamanında erişiminin sağlanabilmesi için gerekli tedbirler imkanlar dahilinde alınmışsa da başvuranın çocuğunun geçmiş yıllarda cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen özel eğitim öğrencisiyle birlikte taşınması, makul düzenlemenin yapılma amacını tam olarak yerine getirememesine ve başvuranın çocuğunun gereksinimini karşılayamamasına yol açması nedeniyle ayrımcılık yasağının ihlali niteliğindedir.

17. Açıklanan nedenlerle engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği yönündeki çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

e-imzalıdır
Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır
Av. Melahat DEMİR
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No: